

پنجاه متفکر کلیدی

جهانی شدن

ویلیام دی. کولمن • آئینا ساجد

ترجمه پیروز ایزدی

فهرست

۱۱.....	مقدمه
۲۳.....	جاننٔ ابو نُغد (۱۹۲۸-)
۳۱.....	سمیر امین (۱۹۳۱-)
۳۹.....	آرجون آپادورای (۱۹۴۹-)
۴۹.....	جووانی آریگی (۱۹۳۷-۲۰۰۹)
۵۹.....	زیگمونت باومن (۱۹۲۵-)
۶۵.....	اولریش بک (۱۹۴۴-)
۷۳.....	والدن اف بلو (۱۹۴۵-)
۸۱.....	فرنان برودل (۱۹۰۲-۱۹۸۵)
۸۹.....	نیل برنر (۱۹۶۹-)
۹۹.....	مانوئل کاستلز (۱۹۴۲-)
۱۰۹.....	فیلیپ جی. سرنی (۱۹۴۶-)
۱۱۷.....	دیش چاکر ابارتی (۱۹۴۸-)
۱۲۵.....	ری چو (۱۹۵۷-)
۱۳۵.....	جان کاماروف (۱۹۴۵-) و جین کاماروف (۱۹۴۶-)
۱۴۳.....	رابرت دابلیو. کاکس (۱۹۲۶-)
۱۵۱.....	عارف دیرلیک (۱۹۴۰-)

جانت ابو لُغد (۱۹۲۸-)

جانت ابو لُغد^۱ (زاده شده با نام خانوادگی لیپمن) دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه شیکاگو و دورهٔ دکترای خود را در دانشگاه ماساچوست در ایالات متحد گذراند. او که جامعه‌شناسی خوانده بود، در کالج اسمیت دانشگاه آمریکایی قاهره، دانشگاه نورث وسترن و مدرسهٔ جدید تحقیقات اجتماعی^۲ به تدریس پرداخت. او بیش از صد مقاله و سیزده کتاب در زمینهٔ جامعه‌شناسی شهری، تاریخ و بویس‌های نظام جهانی و شهرهای خاورمیانه از جمله تاریخ شهر قاهره تحت عنوان قاهره: تاریخ هزار و یک سالهٔ شهر پیروز تألیف کرد که همچنان یکی از آثار کلاسیک در مورد آن شهر محسوب می‌شود.

سهم او در مطالعهٔ جهانی‌شدن عمدتاً از طریق آثارش در زمینهٔ تاریخچهٔ جهانی‌شدن و جهان‌شهرهاست. مهم‌ترین کار او در این زمینه، کتاب بسیار تأثیرگذارش در خصوص قرن سیزدهم با عنوان *پیش از هژمونی اروپایی: نظام جهانی ۱۲۵۰-۱۳۵۰* پس از میلاد است. پژوهشگرانی که در بارهٔ تاریخچهٔ جهانی‌شدن قلمفرسایی کرده‌اند، معمولاً بر فرایندهایی تأکید می‌کنند که از قرن شانزدهم آغاز شدند و دربرگیرندهٔ اعمال هژمونی‌طلبانه و تهاجمی اروپاییان در

---

1. Janet Abu-Lughod

2. New School for Social Research

بخش‌های وسیعی از جهان می‌شوند. ابو لغد استدلال می‌کند که درک ما از این تاریخچه در صورتی غنی‌تر می‌شود که ماهیت نظام جهانی را در قرون سیزدهم و چهاردهم، به ویژه در فاصله سال‌های ۱۲۵۰ تا ۱۳۵۰ پس از میلاد در نظر بگیریم. این نظام جهانی به همان اندازه نظام جهانی اروپایی اولیه گسترده بود، اما شکل متفاوتی داشت. او در ادامه کارش در مورد این موضوع، توجه خود را معطوف به «جهانشهرها»^۱ می‌کند و می‌گوید این پدیده‌ای جدید در دوره معاصر نیست، بلکه به دوره شکل‌گیری هژمونی اروپایی برمی‌گردد (همچنین نک امین، آریگی، برودل، برنر، تیلور).

جهانی‌شدن

ابو لغد برداشتی تاریخی از جهانی‌شدن با تعریف زیر ارائه می‌دهد:

(...) فرایندی جاری که از رهگذر آن بخش‌های بزرگی از جهان بیش از پیش با یکدیگر پیوند می‌یابند. این پیوند از طریق مبادله مادی منابع، کالاها، پول و نیز گستردگی روزافزون دامنه‌ای جغرافیایی برقرار می‌شود که مردم در آن جابجا می‌شوند.^۲

او می‌افزاید این فرایند فقط متضمن همگرایی بیش‌تر اقتصادی و سیاسی نیست، بلکه همچنین شامل تماس‌های بیش‌تر در سطوح نمادین و فرهنگی نیز می‌شود. بر این اساس جهانی‌شدن می‌تواند شامل «... افزایش دامنه و عمق آگاهی باشد، زیرا شمار بیش‌تری از مردم در بسیاری از نقاط جهان از وضعیت یکدیگر اطلاع می‌یابند و دست‌کم به صورت بالقوه، تحت تأثیر ارزش‌ها و کنش‌هایی قرار می‌گیرند که منشأ آن‌ها خارج از محل زندگی‌شان قرار دارد»^۳ از این رو نظام‌های جهانی با گذشت زمان بنا بر دامنه و عمق این پیوندهای متقابل تغییر پیدا می‌کنند.

1. global cities

2. Abu-Lughod 1999: 399

3. Abu-Lughod 1999: 399